národní
úložiště
šedé
literatury

Objekty Jihomoravského muzea ve Znojmě

Jihomoravské muzeum ve Znojmě
2016

Dostupný z http://www.nusl.cz/ntk/nusl-373493

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 19.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Rotunda sv. Kateřiny

Národní kulturní památka
Byla postavena koncem 11. století na nejvyšším místě centrální části nově budovaného znojemského hradu jako reprezentativní knížecí (později markraběcí či královská) kaple. V roce 1134 byla rotunda obnovena a doplněna o patrocinium sv. Kateřiny. Interiér zdobí ojedinělý cyklus fresek, které svým provedením nezapřou silné ovlivnění uměním vzdálené byzantské říše. Vedle výjevů z života Panny Marie, jíž byla kaple původně zasvěcena, zobrazují zcela unikátní galerii přemyslovských knížat, mezi nimiž lze rozeznat bájného zakladatele rodu Přemysla Oráče a také prvního českého krále Vratislava. Od roku 1320 se o kapli staraly klarisky z předhradí, na začátku 17. století zpustla a později málem zanikla, když ji zcela obklopily budovy pivovaru. Záchrana přišla v 2. polovině 19. století. Výklad symboliky fresek dodnes zůstává předmětem mnohdy vášnivých diskusí. Památka je zpřístupněna podle zvláštních pravidel s ohledem na klimatické podmínky.

Rotunda sv. Kateřiny, Hradní 5, Znojmo
Tel.: +420 515 222 311
GPS: 48° 51‘ 20.02“ N, 16° 2‘ 36.6“ E
Otevřeno v letní sezóně

Znojemský hrad

K založení hradu došlo na konci 11. století poté, co sem moravští Přemyslovci Konrád I. se synem Litoldem převedli sídlo své správy z protilehlého Hradiště sv. Hippolyta. Znojemský hrad se brzy stal nejpevnějším obranným bodem na jižní hranici Moravy, kde čeští a moravští panovníci často pobývali při svých cestách do Rakous. Roku 1437 zde umírá císař a král Zikmund Lucemburský. V roce 1529 si hrad jako sídlo vybírá královna Marie Habsburská, vdova po Ludvíku Jagellonském. V 16. století se zde také konají moravské zemské sněmy. Po zažehnání turecké hrozby v závěru 17. století byla přední část hradu darována měšťanům, kteří zde zřídili pivovar. Zadní část připadla jako královské léno pánům z Deblína. Ti zbořili starý hradní palác s věží a na jeho obrysu vybudovali nový barokní zámek (1710–1721). Po vymření Deblínů připadl zámek zpět na stát (1784), který zde zřídil vojenská kasárna a nemocnici. Teprve mezi roky 1910–1920 zde byly zřízeny expozice Městského, dnes Jihomoravského muzea ve Znojmě. V současné době prochází zámek postupnou rekonstrukcí, expozice „Nejen ze života panské společnosti“ prezentuje historický nábytek ze sbírek muzea, dále jihomoravskou selskou jizbu a také dílo významného zdejšího rodáka a proslulého neoklasicistního sochaře Hugo Lederera (1871–1940). V zámecké kapli se nachází barokní oltář doplněný anděly od předního sochaře moravského baroka Jiřího Antonína Heinze (1698–1759). Pozoruhodné jsou fresky se státoprávní tématikou a portréty zeměpánů ve vstupním oválném foyer zámku a také obrazová galerie Habsburků a velká veduta Znojma v tzv. Císařském sále.

Znojemský hrad, Hradní 10, Znojmo
Tel.: +420 515 222 311
GPS: 48° 51‘ 20.50“ N, 16° 2‘ 32.96“ E
Otevřeno v letní sezóně

Minoritský klášter

Klášter minoritů, od roku 1534 františkánů, byl založen u brány královského hradu v 2. čtvrti 13. století. Brzy byl rozšířen v mohutný komplex sdruženého konventu „U Matky Boží“, jehož součástí byl chrám Nanebevzetí Panny Marie (dnes pouhé torzo ve vnitřním dvoře muzea) a sousedící klášter klarisek (dnes obchodní akademie). V letech 1279–1297 bylo v kryptě chrámu pohřbeno mrtvé tělo českého krále Přemysla Otakara II. Císař Josef II. roku 1784 klášter zrušil. Areál byl adaptován na krajskou věznici a po roce 1918 na sociální byty. Od roku 1949 slouží výstavním a administrativním účelům Jihomoravského muzea ve Znojmě. Vedle sezónních výstav tu jsou instalovány trvalé expozice. Zbraně orientu – unikátní sbírka orientálních zbraní barona Maxe Mayera z Ahrdorffu v bývalé kapitulní síni kláštera. Černé řemeslo – kovářské a zámečnické výrobky z 16. až 19. století v gotickém ambitu kláštera. Neživá příroda Znojemska – minerály a horniny z jihovýchodního svahu Českého masivu, zkameněliny z třetihorního karpatského moře či moravské vltavíny vypovídají o nejstarších dějinách regionu a vývoji krajiny na jihu Moravy. Živá příroda Znojemska – vás provede základními typy přírodních prostředí regionu a upoutá zajímavými preparáty rostlin a živočichů. Zvukové záznamy, hmatové a čichové objekty přibližují přírodu i ostatním smyslům. Pravěcí zemědělci – nová (2016) archeologická expozice Vás seznámí s vývojem osídlení Znojemska od příchodu prvních zemědělců až po období Velké Moravy. Četné originály předmětů doplňují funkční repliky dobových nástrojů. Poutavé je grafické ztvárnění pravěké krajiny. Součástí muzea je také bývalý františkánský špitál z poloviny 18. století, kde je dnes administrativní zázemí muzea, knihovna a kavárna s výhledem do Gránického údolí a na Hradiště sv. Hippolyta.

Minoritský klášter, Přemyslovců 6, Znojmo
Tel.: +420 515 282 211
GPS: 48° 51‘ 24.48“ N, 16° 2‘ 42.46“ E
Otevřeno celoročně

JMM_skládačka_594x210_KOMPLET_05.indd 1
30.5.2016 14:56:30

JIHOMORAVSKÉ MUZEUM VE ZNOJMĚ

Patří k nejvýznamnějším kulturním, vlastivědným a vědecko-výzkumným institucím jižní Moravy. Bylo založeno v roce 1878 jako jedno z prvních městských muzeí na Moravě. K prvním sbírkovým přírůstkům náležel literární odkaz světoznámého spisovatele Charlese Sealsfielda, rodáka z Popic u Znojma, nebo unikátní madona Mistra michelské madony. Od roku 1910 byly sbírky trvale vystaveny na znojemském hradě. O rozvoj expozic se ve 20. letech výrazně zasadil muzejní kustod Anton Vrbka a tehdejší starosta města Josef Mareš. V souvislosti s rozšiřujícím se záběrem muzejní práce do širšího regionu byl roku 1931 změněn název muzea na „Jihomoravské krajinské muzeum, následně v roce 1954 na „Jihomoravské muzeum ve Znojmě".Po druhé světové válce získalo muzeum další objekty v budově bývalého minoritského (františkánského) kláštera a Dům umění na Dolním náměstí. V roce 1987 přešel pod správu muzea také hrad Cornštejn na Vranovsku. Dnes muzeum odborně spravuje kromě všech objektů a zmíněných expozic také rozsáhlé sbírky a cenný knihovní fond. Mimo výstavnictví se muzejní činnost také soustředí na spolupráci se školami a na regionální vědecký výzkum v oborech zoologie, botaniky, geologie, archeologie a historie.

Jihomoravské muzeum ve Znojmě, příspěvková organizace
Přemyslovců 129/8, 669 02 Znojmo
Tel.: +420 515 282 211, e-mail: info@muzeumznojmo.cz
www.facebook.com/muzeumznojmo
www.muzeumznojmo.cz

Jihomoravský kraj

Vydalo Jihomoravské muzeum ve Znojmě, příspěvková organizace, v roce 2016.

Zřícenina hradu Cornštejn

Hrad v úchvatné poloze na skalnaté šíji velkého meandru řeky Dyje (dnes vzduté Vranovskou přehradou) byl založen za vlády krále Jana Lucemburského Raimundem z Lichtenburka, lenním držitelem nedalekého hradu Bítova, k posílení obrany jižní hranice Moravy a také k utišení řevnivosti mezi členy rodu. Za Hynka Bítovského z Lichtenburka byl hrad 11 měsíců obléhán moravským zemským vojskem a nakonec vyhladověn (1465). Na konci 15. století byl hrad modernizován a rozšířen Krajíří z Krajku. Od konce 16. století však začal pustnout. V době prázdnin zde vystupují skupiny historického šermu.

Zřícenina hradu Cornštejn, kat. ú. Bítov (Vranovská přehrada)
Tel.: +420 604 891 875
GPS: 48° 56' 2.74" N, 15° 42' 54.55" E
Otevřeno v letní sezóně

Dům umění

Dům č. 11 na Masarykově (Dolním) náměstí patří mezi nejstarší renesanční měšťanské domy na Moravě. Již ve 14. století se zde nacházel dům sládka Šimona s nejvýnosnějším pivovarem ve městě. V roce 1549 byl během jediného roku výrazně rozšířen do současné trojkřídlé dispozice, po roce 1560 doplněné o arkádový dvůr a zadní trakt do Dolní České ulice. V 2. polovině 17. století dům vlastnil starý český vladycký rod Slavíkovců ze Slavíkova, od poloviny 18. století tu pak měšťanské rodiny provozovaly pekařské řemeslo. Galerijním účelům slouží dům od roku 1967. Přízemí zaujímá prostorný klenutý sloupový mázhaus. V prvním patře se nachází bývalá domácí kaple s unikátní diamantovou klenbou, kde návštěvník zhlédne ukázku z medailérské tvorby znojemského rodáka J. T. Fischera, v sousední místnosti pak bohatou numismatickou expozici Mince zemí Koruny české ze sbírky darované Josefem Květoněm. Ve zbývajících sálech 1. patra s renesančními trámovými stropy se konají sezónní krátkodobé výstavy. V prostorách 2. patra se nachází expozice Staré umění Znojemska, zahrnující opravdové poklady gotického, renesančního a barokního církevního sochařství a malířství. Mezi unikáty evropského významu patří Znojemská madona z 30. let 14. století od Mistra michelské madony.

Dům umění, Masarykovo nám. 11, Znojmo
Tel.: +420 515 226 529
GPS: 48° 51' 15.01" N, 16° 3' 2.58" E
Otevřeno celoročně

Památník Prokopa Diviše

Památník v Příměticích u Znojma je věnován Prokopu Divišovi (1698–1765), doktoru teologie a filosofie, který nejprve vyučoval ve škole premonstrátského kláštera v Louce u Znojma a později se rozhodl coby farář v Příměticích věnovat intenzívně výzkumné činnosti v oblasti statické elektřiny. Nezávisle na americkém vědci B. Franklinovi sestrojil první uzemněný bleskosvod na světě. Byl také průkopníkem elektroléčby. Funkcionalistickou budovu památníku navrhl brněnský architekt Bohuslav Fuchs roku 1936.

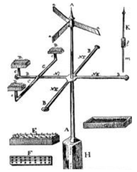

Památník Prokopa Diviše, Znojmo-Přímětice
Tel.: +420 736 465 085
GPS: 48° 53' 8.359" N, 16° 2' 12.895" E
Otevřeno v letní sezóně

JIHOMORAVSKÉ MUZEUM VE ZNOJMĚ

MINORITSKÝ KLÁŠTER
DŮM UMĚNÍ
ZNOJEMSKÝ HRAD
ROTUNDA SV. KATEŘINY
ZŘÍCENINA HRADU CORNŠTEJN
PAMÁTNÍK PROKOPA DIVIŠE

www.muzeumznojmo.cz

JMM_skládačka_594x210_KOMPLET_05.indd 2
30.5.2016 14:56:40